

Bruxelles, 25. studenoga 2019.
(OR. en)

14456/19

DEVGEN 213
SUSTDEV 165
ACP 136
RELEX 1090

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 25. studenoga 2019.

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 12700/19

Predmet: Suzbijanje neravnopravnosti u partnerskim zemljama
– zaključci Vijeća (25. studenoga 2019.)

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća o suzbijanju neravnopravnosti u partnerskim zemljama koje je Vijeće usvojilo na svojem 3732. sastanku održanom 25. studenoga 2019.

Suzbijanje neravnopravnosti u partnerskim zemljama

Zaključci Vijeća

1. Vijeće sa zabrinutošću primjećuje da su mnoge partnerske zemlje i dalje suočene s razinom neravnopravnosti koja je viša nego što je bila prije 30 godina i koja je prijetnja održivom razvoju i provedbi Programa 2030. Vijeće prepoznaje višedimenzionalnu prirodu neravnopravnosti, s gospodarskim, društvenim, političkim i okolišnim aspektima, kojoj je potrebno hitno posvetiti pozornost.
2. Vijeće primjećuje da neravnopravnost u velikoj mjeri koči iskorjenjivanje siromaštva i održivi gospodarski rast. Može ugroziti demokraciju, socijalnu koheziju i uključenost, otpornost i stabilnost. Neravnopravnost također može dovesti do pogoršanja uništavanja okoliša, klimatskih promjena i prisilnog raseljavanja te bi mogla doprinijeti nezakonitim migracijama. Vijeće je zabrinuto zbog toga što klimatske promjene i uništavanje okoliša mogu ugroziti sposobnost zemalja da ostvare održivi razvoj, da na održiv način gospodare prirodnim resursima te da iskorijene siromaštvo i neravnopravnost u njihovim različitim oblicima.
3. Vijeće podsjeća na to da je Program 2030. prilika za pozitivnu promjenu. Vijeće nadalje podsjeća na cilj održivog razvoja br. 10 „Smanjenje neravnopravnosti unutar zemalja i među njima” i na činjenicu da je borba protiv neravnopravnosti istaknuta u cijelom Programu 2030. jer može ubrzati napredak u ostvarenju mnogih drugih ciljeva, uključujući cilj održivog razvoja br. 1. „Iskorijeniti siromaštvo svuda i u svim oblicima”, i jer je ključna za ispunjavanje obveze da se nikoga neće zapostaviti i da će se najprije doprijeti do onih koji su najzapostavljeniji.
4. Vijeće ponovno potvrđuje da je borba protiv neravnopravnosti unutarnji i vanjski prioritet Europske unije te da su jednakost i solidarnost među vrijednostima i načelima koja usmjeravaju Europsku uniju i njezino vanjsko djelovanje, kako je utvrđeno u Ugovorima. U Globalnoj strategiji Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku podsjeća se na predanost borbi protiv siromaštva i neravnopravnosti, dok su u Europskom konsenzusu o razvoju iz 2017. kao prioriteti razvojne politike EU-a istaknuti iskorjenjivanje siromaštva i borba protiv diskriminacije i neravnopravnosti.

5. Vijeće podsjeća na svoje zaključke od 8. srpnja 2019. pod naslovom „Podupiranje ciljeva održivog razvoja u cijelom svijetu”¹, u kojima se osobito pozdravljaju pojačani naponi EU-a i država članica koji se ulažu u dopiranje do onih koji žive u krajnjem siromaštvu i naponi u borbi protiv svih oblika neravnopravnosti, u skladu s načelom da nitko ne smije biti zapostavljen i u cilju sprečavanja toga da se neravnopravnost prenosi s jedne generacije na drugu.
6. Vijeće pozdravlja radni dokument službi Komisije „Provedba novog Europskog konsenzusa o razvoju – suzbijanje neravnopravnosti u partnerskim zemljama” kao vrijedan doprinos razmišljanju o tome kako još više uključiti smanjenje neravnopravnosti u razvojnu suradnju EU-a, u skladu s konsenzusom, kojim se EU i njegove države članice poziva da ojačaju svoje alate i pristupe kako bi postali djelotvorniji u suzbijanju neravnopravnosti te da uključe smanjenje nejednakosti u svoju razvojnu suradnju.
7. Vijeće također pozdravlja sastanak UN-ova političkog foruma na visokoj razini o održivom razvoju koji se održao u srpnju 2019., na kojem se među ostalima preispitivao cilj održivog razvoja br. 10, te prima na znanje nalaze iz Izvješća UN-a o ciljevima održivog razvoja iz 2019. u kojima se navodi da je povećanje neravnopravnosti među zemljama i unutar njih razlog za stalnu zabrinutost. Vijeće nadalje prima na znanje nedavno objavljeno Izvješće o globalnom održivom razvoju u kojem se ističe da se ciljevi održivog razvoja neće ostvariti ako se u okviru međunarodnog razvoja ne pristupi suzbijanju neravnopravnosti.
8. Vijeće ponovno potvrđuje da su ljudska prava, dobro upravljanje i vladavina prava ključni za osnaživanje i podupiranje ljudi u osjetljivim situacijama te da čine najbolji temelj za mirna i uključiva društva. Vijeće također prepoznaje važnu ulogu civilnog društva u iniciranju promjena. Vijeće naglašava ključnu važnost omogućavanja demokratskih procesa koji također imaju potencijal za sprečavanje sukoba i upravljanje njima te za osiguravanje stabilnih i mirnih društava.

¹ Dokument 10997/19.

9. Suzbijanju diskriminacije kao uzroka neravnopravnosti mora se pristupiti sveobuhvatno i u svim njezinim oblicima koji među ostalim obuhvaćaju etničku pripadnost, rod, dob, invaliditet, vjeru ili uvjerenja, seksualnu orijentaciju i rodni identitet. Trebalo bi ukloniti i diskriminirajuće zakone i norme. Kako bi se postigla rodna ravnopravnost, trebalo bi postići napredak u pogledu prava i osnaživanja žena i djevojčica radi postizanja cilja održivog razvoja br. 5.
10. Vijeće ponovno potvrđuje važnost usklađenosti politika radi razvoja u cilju postizanja ciljeva održivog razvoja i smanjenja neravnopravnosti. Vijeće također prepoznaje dodanu vrijednost usklađenosti politika radi razvoja kao bitnog doprinosa općenitijem cilju usklađenosti politika radi održivog razvoja. Snažni koordinacijski mehanizmi i alati, kao što je Komisijina politika za bolju regulativu, i dalje su na razini EU-a i država članica ključni pri ispitivanju politika i učinkovitoj primjeni usklađenosti politika radi razvoja u kontekstu EU-ove provedbe Programa 2030. i smanjenja neravnopravnosti. Trebalo bi osigurati i uspješniji dijalog s različitim dionicima, kao što su lokalne i regionalne vlasti, civilno društvo, privatni sektor i međunarodne organizacije.
11. Vijeće prima na znanje da je u okviru razvojne suradnje EU-a u, posredstvom politika i mjera u relevantnim područjima, postignut dobar napredak u suzbijanju uzroka neravnopravnosti u partnerskim zemljama.
12. Vijeće naglašava da je potrebno u većoj mjeri suzbiti neravnopravnost u partnerskim zemljama u okviru razvojne suradnje EU-a i država članica, posebno povećanjem učinka postojećih politika i aktivnosti te razvojem novih pristupa, među ostalim:
- a) jačanjem provedbe pristupa razvojnoj suradnji temeljenog na pravima;
 - b) promicanjem rodne ravnopravnosti jačanjem provedbe Akcijskog plana EU-a za rodnu ravnopravnost (2016. – 2020.) i drugih relevantnih politika EU-a;

- c) promicanjem demokracije, ljudskih prava i vladavine prava jačanjem provedbe Akcijskog plana EU-a za ljudska prava i demokraciju (2015. – 2019.), što uključuje predanost podupiranju aktivnog, participativnog i predstavničkog donošenja odluka te veću usredotočenost na ekonomska, socijalna i kulturna prava u njenoj vanjskoj politici;
- d) većim ulaganjima u ljudski razvoj, posebno u zdravstvo te uključivo, pristupačno i kvalitetno obrazovanje za sve, uključujući osnovno obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, kao i visoko obrazovanje, uz istodobno promicanje međusektorskih pristupa kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećala učinkovitost tih ulaganja;
- e) promicanjem uključivih i održivih obrazaca rasta koji donose korist stanovništvu koje se nalazi u donjih 40 % na ljestvici raspodjele dohotka s pomoću fiskalnih politika i politika tržišta rada, uključujući politiku plaća i mobilizaciju domaćih resursa, uz istodobnu borbu protiv postojećih neravnopravnosti;
- f) podupiranjem održivih i univerzalnih sustava socijalne zaštite, pružanjem univerzalnog pristupa osnovnim uslugama i podupiranjem inovativnih društvenih praksi;
- g) podupiranjem otvaranja pristojnih radnih mjesta, posebno za mlade ljude i za one koji žive u siromaštvu i rade u neformalnom sektoru, kao i pune zaposlenosti žena;
- h) promicanjem održivog ulaganja i suradnje s privatnim sektorom, među ostalim s mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima; poticanjem privatnog sektora da doprinese provedbi ciljeva održivog razvoja putem uključivih tržišnih partnerstava, ulaganja i poslovnih modela u skladu s međunarodno dogovorenim načelima odgovornog poslovanja;
- i) jačanjem djelovanja u cilju ublažavanja klimatskih promjena, povećanja sposobnosti zajednica za prilagodbu njihovim učincima, izgradnje otpornosti i zaštite biološke raznolikosti te održivog gospodarenja prirodnim resursima;
- j) iskorištavanjem digitalizacije, povezivosti i tehnoloških promjena te ulaganjem u infrastrukturu, znanstveno istraživanje i inovacije na način kojim se povećava uključenost.

13. Vijeće smatra da bi EU i njegove države članice trebali uključiti smanjenje neravnopravnosti u ciklus programa i projekta na način da uključe neravnopravnost u analize stanja u pojedinim zemljama i razvoj programa pomoći tim zemljama, među ostalim putem *ex-ante* procjene učinaka i pokazatelja neravnopravnosti u programima i projektima, ako je to izvedivo.
14. Vijeće naglašava da je važno da EU i države članice nastave bolje surađivati, primjerice primjenjujući, prema potrebi, zajedničke pristupe na razini pojedinih zemalja kako bi se smanjila neravnopravnost u partnerskim zemljama. Vijeće također naglašava važnost snažnijih partnerstava s međunarodnim partnerima, privatnim sektorom, akademskom zajednicom, civilnim društvom i drugim relevantnim dionicima. U tom kontekstu Vijeće prima na znanje inicijativu skupine G7 pod nazivom „Rodna pitanja u središtu” u kontekstu borbe protiv neravnopravnosti žena i muškaraca.
15. Vijeće naglašava da je potrebno prilagoditi djelovanje kako bi se prevladali specifični izazovi i suzbila jedinstvena dinamika neravnopravnosti u partnerskim zemljama. U tom pogledu Vijeće primjećuje da u zemljama s niskim dohotkom, koje se istodobno suočavaju s visokim razinama siromaštva i neravnopravnosti, službena razvojna pomoć i dalje ima važnu ulogu u oblikovanju i provedbi politika za smanjenje neravnopravnosti. Suradnja u vezi s politikama neravnopravnosti sa zemljama sa srednjim dohotkom, od kojih u mnogima još uvijek velik broj ljudi živi u siromaštvu i koje se često suočavaju s vrlo visokom razinom neravnopravnosti i socijalne isključenosti, konkretno obuhvaća alate kao što su dijalog o politikama, razmjena spoznaja i stručnog znanja te tehnička pomoć te u tom pogledu Vijeće također podsjeća na suradnju s naprednijim zemljama u razvoju u skladu s konsenzusom.
16. Vijeće nadalje naglašava da je potrebno poboljšati podatke i znanje, što uključuje prikupljanje raščlanjenih podataka, među ostalim u pogledu žena, djece i mladih, kao i osoba s invaliditetom te drugih osoba koje žive u marginaliziranim zajednicama i osjetljivim situacijama te poboljšati s tim povezane institucionalne kapacitete.
17. Vijeće smatra da bi EU i države članice trebali ubrzati napore u provedbi mjera EU-a kojima se podupire smanjenje neravnopravnosti u partnerskim zemljama i ta pitanja uvažiti u svojim zasebnim politikama razvojne suradnje.